

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Školní statek, Opava, Englišova 526

Englišova 526, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 034 917

Termín konání orientační inspekce: 2. - 4. květen 2001

Čj.	145 115/01-11132
Signatura	on5tu231

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO STATKU

MŠMT ČR zřídilo Školní statek Opava, Englišova 526 (dále jen školní statek) k 1. lednu 1992 jako příspěvkovou organizaci pod názvem Školní statek Masarykovy střední zemědělské školy se sídlem v Opavě. Několika následujícími změnami zřizovací listiny byl změněn název organizace a vymezena hlavní činnost školního statku, která spočívá v zajištění podmínek pro praktickou výuku žáků v provozu, vykonávání demonstrační, propagační a poradenské činnosti pro odbornou veřejnost a ověřování vědecké a výzkumné činnosti. Plnění výrobních úkolů zemědělské prvovýroby a dodání zboží a služeb je prováděno v rámci hospodářské činnosti na základě předpisů pro podnikání právnických osob.

Změnou zřizovací listiny čj. 32 205/2000-21 ze dne 29. prosince 2000 s účinností od 1. ledna 2001 MŠMT ČR pozbývá původní zřizovací listina ze dne 1. ledna 1992 včetně jejích změn a dodatků platnosti. V příloze zřizovací listiny čj. 32 205/2000-21 je vymezen předmět a rozsah jiné činnosti organizace. Její rozsah je stanoven v objemu volné (nevyužité) kapacity tak, aby neohrozil plnění úkolů zajišťovaných v rámci hlavní činnosti.

Školní statek zajišťuje v provozu podmínky pro výuku:

1. učebního předmětu praxe žáků Masarykovy střední zemědělské školy v Opavě, Purkyňova 12 (dále jen MSZeŠ),
2. odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště zemědělského v Opavě, Olomoucká 18 (dále jen SOUz).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání v odborném výcviku žákyň prvního ročníku SOUz učebního oboru 41-51-H/007 Zemědělec, hospodyňka a při vykonávání individuální praxe žáků MSZeŠ studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání byla posuzována na základě sledování průběhu části jejich pracovního dne.

Praktická výuka se řídí schválenými učebními dokumenty, odpovídá platným učebním osnovám, podle kterých je provedeno členění učiva do tematických a přerazovacích plánů. Tím je zajištěno dodržování její kontinuity. V úvodu každého tématu jsou žáci proškolení a seznamováni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Skladba sledovaných učebních skupin nenarušovala plnění výukových cílů. Vykonávaná praktická činnost byla zaznamenávána s datem plnění mistrem odborné výchovy do deníku evidence odborného výcviku, ve kterém je vedena též absence žáků i jejich hodnocení. Evidence žáků v individuální praxi je vedena odborným učitelem praxe. Je prováděn zápis do třídních knih. Bezprostřední příprava vyučujících praxe, instruktorů a mistrů odborné výchovy vedená formou osobních záznamů je v souladu s učebními osnovami. Plánované cíle navazují na teoretické poznatky. Respektují zásadu soustavnosti a spojení teorie s praxí. Rozdělení témat do jednotlivých směrů a ročníků vychází z učebních plánů, z odborné orientace a možností školy, školního statku a dalších pracovišť.

Vyučující praxe a odborného výcviku, pedagogové (MSZeŠ) a mistři odborného výcviku (SOUz), splňují vysokoškolským a úplným středním odborným vzděláním příslušného studijního oboru a doplňkovým pedagogickým vzděláním ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Školní statek disponuje dostatkem vhodných prostor. Komplexní pojetí praktické výuky úzce navazuje na teoretické vyučování a umožňuje osvojení a praktické ověření teoretických odborných poznatků. Pro žáky je připraveno široké spektrum prací v celé sféře zemědělské prvovýroby, služeb, obchodu a souvisejících odvětví agrárního sektoru. Předmět zahrnuje všechna odvětví zemědělské činnosti. Žáci vykonávající praktické činnosti, pod vedením instruktorů zpracovávají metodické listy z práce v drobnochovu (chov králíků, slepic, vodní drůbeže a koní), v kravíně, teletníku, porodně prasat a z úseku rostlinné výroby. K instruktážní a hodnotící části praktické výuky slouží odborné učebny vybavené audiovizuálním zařízením, didaktickou technikou a výukovými materiály. Všude panuje příkladná čistota a pořádek, okolí budov školního statku je udržováno formou sadových úprav na vysoké estetické úrovni.

Prostředí učeben je přiměřeně podnětné. Rozvrh učebního dne, zahrnující ranní nástup, zápis absence, teoretickou průpravu, přípravu potřebného náradí pro úspěšnou práci, plnění přidělených úkolů s kontrolou a korekcí případných chyb, přestávky, závěr pracovního dne s hodnocením, odpovídá psychohygienickým zásadám. Šatny a hygienické zázemí včetně sprch jsou na požadované hygienické úrovni.

Struktura učebního dne odpovídá věku žáků i výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny jsou jasné. Při výuce je všem vytvářen prostor pro samostatné a aktivní učení, jsou zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků.

Teoretická instruktáž má motivační účinky pro následující výcvik praktických dovedností. K aktualizaci učiva jsou často využívány články a obrázky z odborných publikací a časopisů. Při zadávání úkolů je respektována zásada přiměřenosti. Během je žákům poskytována potřebná pomoc.

Dohodnutá pravidla jednání jsou žákům známá a jimi akceptovaná. Komunikace je založena na vzájemné důvěře, je připouštěna různost názorů. Pedagogové i instruktoři působí svými postoji a jednáním pozitivně na vytváření příznivé atmosféry pro dobrou spolupráci. Všichni sledovaní žáci projevovali k praktické výuce pozitivní vztah, nebyly pozorovány nežádoucí projevy chování.

Plánování a příprava výuky a podmínky výuky jsou hodnoceny jako vynikající, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Výuka individuální praxe i odborného výcviku je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem k převaze velmi dobrého hodnocení jednotlivých ukazatelů kvality vzdělávání, příkladnému plánování odborného výcviku žáků SOUz i individuální praxe žáků MSZeŠ dle příslušných učebních dokumentů a vysoké úrovni psychohygienických a materiálních podmínek, vhodnosti organizace výuky, použitých forem a metod práce mistrů odborné výchovy, vedoucího učitele praxe a instruktorů, účinnosti motivace a způsobu hodnocení žáků, velmi dobré úrovni spolupráce a komunikace mezi pedagogy, instruktory a žáky i mezi žáky navzájem, je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepce školního statku spočívá v zaměření na rozvoj a ekonomickou samostatnost podniku s nenarušením jeho účelovosti. Prioritou je další rozvoj spolupráce s oběma školami a vytváření lepších podmínek pro žáky (především v odloučeném pracovišti ve Stěbořicích -
- vybudování učebny a rekonstrukce sociálních zařízení). Snahou vedení je, aby se školní statek stal centrem zemědělského praktického vyučování v regionu (i pro další školy formou blokové praxe). V oblasti hospodářské je nejdůležitější prioritou dokončení a narovnání majetkového vypořádání (do konce roku 2001) a dále přebudování technologií ustájení dobytka dle norem EU (do roku 2005).

Koncepční záměry jsou jasné a zřetelné, jsou stanoveny na základě podmínek organizace a stavu trhu pracovních sil.

Plán organizačního zajištění školního roku 2000/2001 je zpracován na základě hodnocení předcházejícího školního roku v úzké koordinaci s vedením obou spolupracujících škol. Sleduje především sladění požadavků teoretického a praktického vyučování, konkretizuje úkoly související se zajištěním všech druhů praktické výuky a potřeby a zájmy žáků.

Za organizaci a časovou dotaci předmětu praxe a odborného výcviku odpovídá vedoucí učitel praxe (MSZeŠ) resp. vrchní mistr odborného výcviku (SOUz). Veškerá dokumentace, týkající se výchovně-vzdělávací činnosti, je řádně vedena. Organizace praktického vyučování odpovídá ustanovením § 15 a § 16 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Praktická výuka je organizována jako učební, individuální a prázdninová. Učební praxe je stanovena jako 3 nebo 6 hodinová bloková část. Probíhá pod vedením učitele příslušné školy ve většině v jednotlivých úsecích školního statku. Individuální praxe probíhá na pracovištích školního statku pod vedením příslušných instruktorů - techniků. Žáci jsou s týdenním předstihem instruováni o svých úkolech, bezpečnosti a organizaci praktické výuky. Obdrží metodické listy, do kterých zapisují výsledky svých činností a jsou seznámeni se způsoby hodnocení. Prázdninová praxe probíhá v době hlavních prázdnin a je výhradně soustředěna do období žňových prací. Žáci jsou pod vedením instruktora a jejich náplní činnosti je vykonávat funkci pomocného technika.

O termínech a náplni jednotlivých částí praxe jsou žáci informováni s dostatečným předstihem. Žáci se řídí řádem školského zařízení včetně ustanovení školního řádu týkající se praktického vyučování a stanoveným režimem dne v praktické výuce.

Spolupráce mezi školami a školním statkem je zajištěna formou operativních, pravidelných a celoročních hodnotících porad. Velice úzká je spolupráce mezi MSZeŠ a školním statkem. Vedoucí učitel praxe sídlí přímo v objektu školního statku, je se všemi potřebnými pracovníky v každodenním styku. Je tím zajištěn rychlý a úplný přenos informací včetně zpětné vazby.

Školní statek se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti prostřednictvím dnů otevřených dveří (v součinnosti s MSZeŠ), v jarním období probíhá „Den mláďat“ (ve spolupráci s Stanicí mladých techniků a přírodovědců v Opavě) a při statku pracuje jezdecký oddíl. Veřejnosti je zařízení známo nejvíce činností své zahradnické prodejny.

Organizační řád školního statku uvádí kromě základních ustanovení vnitřní organizační členění do 16 hospodářských středisek. Vedoucím organizace je ředitel, který odpovídá za plnění jmenovitých úkolů k zabezpečení účelového poslání, soulad výrobní a účelové činnosti a podporuje výrobní a marketingovou strukturu podniku. Statutárním zástupcem je ekonom školního statku. Dále jsou zde také jasně vymezeny kompetence a pracovní náplně ostatních vedoucích pracovníků a pravidla zastupování. Všeobecná práva a povinnosti zaměstnanců jsou

stanovena v kolektivní smlouvě uzavřené mezi Školním statkem Opava a výborem ZO ČMOS pracovníků školství sekce školního hospodářství.

Způsoby vedení a motivování pracovníků vyhovují provozním podmínkám školního statku. Navazují na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Operativní řízení je jako celek funkční a účinné. Efektivně funguje bezprostřední každodenní komunikace při vedení pracovníků na všech úrovních řízení. Je vytvořen systém morálního a hmotného stimulování pracovníků. Kritéria hodnocení zaměstnanců jsou známa. Nedostatkem je neúčast pracovníků, kteří se přímo podílejí na výchovně-vzdělávací práci, na školeních a přednáškách z oblasti pedagogiky, didaktiky a psychologie.

Vůči celé organizační struktuře je vytvořen systém pravidelné kontroly. Ve výchovně-vzdělávací oblasti napomáhá i učitel praxe a vrchní mistr odborného výcviku. V běžné denní kontrolní činnosti převládá kontrola dodržování bezpečnosti práce, používání ochranných pomůcek a dodržování učební osnovy. Pravidelná je kontrola pedagogické dokumentace, znalostí a připravenosti žáků na praktickou výuku. Sledovány jsou i metody výuky a celková činnost instruktorů. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány a v případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k nápravě.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě podmínek školního statku. Kvalita rozsah a účelnost plánování odpovídá jeho potřebám. Organizační uspořádání zařízení je plně funkční, organizace výchovně-vzdělávací práce probíhá ve spolupráci s oběma školami. Je využíván lidský potenciál, rezervy lze vidět v dalším pedagogickém vzdělávání techniků - instruktorů. Je vytvořen systém kontroly vůči organizační struktuře.

Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Školnímu statku v Opavě byly v roce 2000 MŠMT ČR prostřednictvím Školského úřadu v Opavě poskytnuty účelové prostředky v celkové výši 2.299.000,- Kč.

Kontrolou bylo zjištěno, že tyto účelové prostředky byly využity k účelům, ke kterým byly určeny.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

- Zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů.

Organizaci nebyly poskytnuty mzdové prostředky. Zaměstnanci jsou vypláceni dle zákona č. 1/1992 Sb. o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků.

- Evidence počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků.

Tato oblast nebyla kontrolována.

- Výkony.

Tato oblast nebyla kontrolována.

- Hodnocení čerpání mzdových prostředků.

Organizaci nebyl stanoven limit čerpání mzdových prostředků.

- Stav správy a ochrany majetku

Tato oblast nebyla kontrolována.

- Účetní závěrka.

Tato oblast nebyla kontrolována.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Kontrolou přidělených účelových prostředků nebylo zjištěno nehospodárné nebo neefektivní hospodaření s přidělenými státními finančními prostředky. Tyto prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina s platností ode dne 1. ledna 1992, včetně jejich dalších změn.
- Změna zřizovací listiny vydané MŠMT ČR dne 29. prosince 2000 po čj. 32 205/2000-21 včetně její přílohy vymezující předmět a rozsah jiné činnosti organizace.
- Organizační řád.
- Kolektivní smlouva uzavřená mezi Školním statkem Opava a výborem ZO ČMOS pracovníků školství sekce školního hospodářství.
- Organizace praxe.
- Záписy z porad.
- Výpisy České národní banky.
- Doklady o limitovaných přidělech finančních prostředků.
- Rozhodnutí o účelu přidělených dotací.
- Soupis faktur k čerpání přidělených dotací.
- Přehled hrubých mezd za rok 2000.
- Seznam zaměstnanců školního statku dle jednotlivých středisek.
- Stanovení smluvního měsíčního platu jednotlivým zaměstnancům.

ZÁVĚR

Struktura učebního dne odpovídá věku a schopnostem žáků i výukovým cílům. Výuka se řídí platnými učebními dokumenty a probíhá v souladu s psychohygienickými požadavky. Materiální vybavení pracovišť plně odpovídá vykonávaným činnostem. Je vytvořen prostor pro aktivní získávání odborných návyků a dovedností.

Kvalita rozsah a účelnost plánování odpovídá požadavkům a nárokům na praktickou výuku. Organizační uspořádání zařízení umožňuje účinné řízení zařízení. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu odpovídá obecně závazným právním předpisům. Operativní řízení je jako celek pružné a funkční. Je vytvořen systém kontroly provozu školního statku.

Kontrolou nebylo zjištěno ne hospodárné nebo neefektivní hospodaření s přidělenými státními finančními prostředky.

Činnost Školního statku Opava je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Doporučení:

- Zajistit pro zaměstnance školního statku, kteří se podílejí na výchovně-vzdělávací práci, školení z oblasti pedagogiky, didaktiky a psychologie.
- Vpracovat dodatek ke kolektivní smlouvě, který přesněji stanoví kritéria ke stanovení celkové výše mzdy.
- Jednotlivé dotace vést v účetnictví každou na samostatném analytickém účtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Libor Kubica
Členové týmu	Ing. Vítězslava Kobzová
	PaedDr. Radúz Plchota
	Jaroslava Sivková
	Hana Strachotová

V Opavě dne 21. května 2001

Datum a podpis ředitele zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 5. 2001

Razítko

Ředitel zařízení

Podpis

Ing. Jaromír Benešl

Benešl

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): ref. šk OkÚ Opava	2001-06-27	145 167/01-11132
Zřizovatel: MŠMT ČR	2001-06-27	145 165/01-11132

Připomínky ředitele zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány